

vergadering van 10 juli was men daarover zeer te spreken. Op 1 oktober besloot de kerkeraad dat Cocheret de nieuwe predikant moest worden. De kerkeraadsnotulen van 16 november vermelden dat Cocheret het beroep wilde aannemen. In een brief van 12 november 1823 wees hij er echter op dat het traktement lager was dan dat in zijn huidige standplaats.³⁴ Hij suggereerde dat er wellicht een aanvulling mogelijk zou zijn. In de vergadering van 7 december werd zijn verzoek besproken en werd aan de diaconie opgedragen te onderzoeken of honorering van dit verzoek mogelijk zou zijn. Daarna trof ik hierover echter geen mededelingen meer aan. Op 13 februari 1824 besloot de kerkeraad Cocheret f 150 toe te kennen in verband met de verhuiskosten. De approbatie door het Departement is gedateerd 13 december, en de bevestiging, op 11 januari 1824, vond plaats door de collegae L.G. James en M. Franck, respectievelijk predikant te Breda en garnizoenspredikant te 's Hertogenbosch. Een aanvulling op zijn traktement verkreeg hij toen hij bij Koninklijk Besluit van 20 juni 1824 werd aangesteld als protestants geestelijk verzorger in de gevangenis te 's Hertogenbosch tegen een vergoeding van f 400 per jaar.³⁵ Uit de bewaard gebleven archivalia blijkt dat de gemeente te 's Hertogenbosch in een uiterst moeizaam gevecht om een kerkgebouw was gewikkeld. In de Franse tijd was de gemeente uit het eigen kerkgebouw verjaagd ten behoeve van de hervormden, die de Sint Jan aan de katholieken hadden moeten afstaan. Pas in 1826 werd de Sint Gertrudekerk aan de Waalse Gemeente toegewezen, die wegens bouwvalligheid door de hervormden was verlaten.³⁶

Cocherets curriculum vitae, vermeld op de titelpagina van Kinkers *Le dualisme*, geeft aan dat hij 'instructeur extraordinaire pour la classe la plus élevée des mathématiques auprès de l'armée nationale en ladite ville du Brabant Septentrional' was. Van een opleidingsinstituut te 's Hertogenbosch heb ik tot nog toe niets kunnen vinden. Ik neem derhalve aan dat dit een interne opleiding ten behoeve van de artillerie betrof.³⁷ Een rapport van de Minister van Oorlog uit 1849 (waarover later meer) noemt hem 'hoofdonderwijzer in de wis-

kunde bij het leger, ter opleiding en voorbereiding der eerste luitenants tot het examen van kapitein'.³⁸

Als gevolg van zijn beroep naar 's Hertogenbosch maakte Cocheret gedurende deze jaren ook deel uit van de jaarlijkse Réunion, waar hij verscheidene kleine taken vervulde.³⁹ Eenmaal hield hij de openingspreek,⁴⁰ hij werd aangewezen 'pour complimenter' de magistraat van Breda, voor de controle van de Acta, voor het examineren van studenten die in aanmerking wilden komen voor een beurs en voor het controleren en tellen van stembriefjes. Een benoeming als lid van de Commission ging aan hem voorbij. Opmerkelijk is dat de predikanten geacht werden de Réunion bij te wonen 'dans leur costume', de ouderlingen en diakenen 'in habit noir'. Met het kostuum van de predikanten zal wel de 'robe de Calvin' bedoeld worden.⁴¹

Luik (1827-1830)

Het archief van 's Hertogenbosch vermeldt verder dat Cocheret op 15 oktober 1827 afscheid nam van zijn gemeente en vertrok naar Luik, waar hij predikant werd van de 'verenigde militaire en burgerlijke protestantse gemeente'.⁴² Deze gemeente was tot 1824 een garnizoensgemeente. Ook het garnizoen te Hoey viel hieronder.⁴³ Maar omdat het aantal burgerleden van de gemeente snel groeide, achtte men een verandering van de organisatie noodzakelijk. Deze werd op 24 maart 1824 aangevraagd en op 19 juli van dat jaar verkregen.⁴⁴ De gemeente te Luik bestond in 1826 voor het grootste deel uit militairen: 376 tegenover 215 burgerleden. Daaronder waren Duitsers, Engelsen, Fransen, Zwitsers en Noord-Nederlanders, onder meer als gevolg van de oprichting van een 'Ecole de commerce', waar veel Duitsers op af kwamen.⁴⁵

Een tweede belangrijke verandering betrof de verhouding tot de gemeenteleden en andere protestanten te Hoey (± 30 personen). In oktober 1826 dienden enkelen van hen bij het Departement betreffende de Hervormde Eredienst een verzoek in eigen kerkdiensten te mogen beleggen, waarbij de predikant van Luik zou voorgaan. Staatsraad F.W. F.T. van Pallandt van Keppel schreef een positief advies aan de koning, en toen ook het Ministerie